

ACİL EYLEM - GÖZLEMEVİ

Yeni Bilgi
TUR 002 / 0321 / OBS 039.2
Keyfi gözaltı /
Yargısal taciz
Türkiye
15 Nisan 2022

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Dünya İşkenceyle Mücadele Örgütü (OMCT) ortaklığıyla oluşturulan İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi **Türkiye**'deki aşağıda belirtilen durum konusunda yeni bilgiler elde etmiştir ve müdahalenizi talep etmektedir.

Yeni bilgi:

Gözlemevi, İnsan Hakları Derneği (İHD) Eş Genel Başkanı ve saygın bir insan hakları avukatı olan **Öztürk Türkdoğan**'a yönelik devam eden yargısal taciz hakkında bilgi edinmiştir.

Öztürk Türkdoğan, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianame üzerine 22 Şubat 2022 tarihinde "yasa dışı silahlı örgüte üye olmak" suçlamasıyla (Türk Ceza Kanunu, Madde 314/2) Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkacaktır. Bu suçlama, Türkdoğan'ın İHD Eş Genel Başkanı sıfatıyla sürdürdüğü barışçıl insan hakları faaliyetlerine ilişkin Savcılık tarafından yürütülen bir soruşturmaya dayandırılmaktadır. Türkdoğan özellikle, Abdullah Öcalan'ın İmralı Cezaevi'nde bulunduğu tutukluluk koşullarına¹ ilişkin kamuoyuna yaptığı açıklamalar ile Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT) de dahil olmak üzere uluslararası heyetler, milletvekilleri, devlet yetkilileri ve uluslararası örgütlerle yaptığı işbirlikleri nedeniyle hedeftedir. Öztürk Türkdoğan suçlu bulunup ceza alırsa, beş ila on yıl arasında değişecek bir hapis cezası ile karşı karşıya kalacaktır.

Davanın ilk duruşması 22 Şubat 2022'de görülmüştür. Duruşma sırasında hakim, sözlü savunmanın üç avukatla sınırlandırılmasına karar vermiş ve böylece Türkdoğan'ın avukat ekibinin tamamı tarafından savunulması talebini reddetmiştir. Karar, üyelerle veya savcılıkla görüşmeden sadece mahkeme başkanı tarafından verilmiştir. Ayrıca, hakim 19 Mart 2021 tarihinde Türkdoğan'a getirilen seyahat yasağının devamına karar vermiştir. Aynı tarihte, polis memurları Ankara'da Türkdoğan'ın evine baskın düzenleyerek, Türkdoğan'ı gözaltına almış ve daha sonra soruşturma açılmak üzere adli kontrol şartıyla akşam saatlerinde serbest bırakmıştır.

Hatırlamak gerekir ki, Aralık 2021'den bu yana Öztürk Türkdoğan, kendisinin ve İHD'nin barışçıl insan hakları faaliyetlerini ve ifade özgürlüğünü hedef alan iki ceza davasıyla daha karşı karşıyadır. Türkdoğan, İHD'nin 24 Nisan 2017 tarihinde internet sitesinde yayınladığı "*Adalet ve Hakikat İçin Ermeni Soykırımı'nın İnkârına Son*" başlıklı bir yazıyla ilgili olarak, Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılama"

¹ Kürdistan İşçi Partisi (PKK) lideri Abdullah Öcalan, 1999 yılından bu yana şartlı salıverilme imkanı olmadan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile İmralı Adası'nda tutulmaktadır. Öcalan, avukatların ve aile üyelerinin ziyaretlerine getirilen yasaklar da dahil olmak üzere hapiste olduğu süre boyunca uzun süreli ağır tecritlere maruz kalmıştır ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2014 tarihli Öcalan - Türkiye (No. 2) kararında durumun Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlali olduğuna hükmetmiştir. Öcalan'ın İmralı Adası'ndaki ağır sosyal izolasyon da dahil olmak üzere cezaevi koşulları, Avrupa Konseyi İşkence ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele veya Cezayı Önleme Komitesi (CPT) tarafından da [belgelenmiştir](#).

(Türk Ceza Kanunu, Madde 301) suçlamasıyla karşı karşıyadır. Bu suçlamaya dayanarak suçlu bulunup ceza alırsa, Türkdoğan altı ay ile iki yıl arasında değişecek hapis cezası ile karşı karşıya kalacaktır.

Ayrıca Öztürk Türkdoğan, 29 Haziran 2018 tarihinde yayınlanan ve İçişleri Bakanı'nın sivil toplum kurumlarını, siyasetçileri ve halkı hedef alan, tehdit eden ve aşağılayan açıklamalarını kınayan bir İHD açıklaması ile ilgili olarak Ankara 60. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "hakaret" (Türk Ceza Kanunu, Madde 125/3) suçlamasıyla karşı karşıyadır. Bu davanın ilk duruşması 18 Şubat 2022'de yapılacak iken hakimin temelsiz bir mazeret öne sürmesi ile Mayıs 2022'ye ertelenmiştir. Türkdoğan, suçlu bulunup ceza alması halinde iki yıla kadar hapis cezası ile karşı karşıya kalacaktır.

Gözlemevi, barışçıl insan hakları faaliyetleri ile ifade ve örgütlenme özgürlüklerini kullanmaları nedeniyle İHD ve üyelerinin yıllardır yargı tacizi ve sindirme çabalarına maruz bırakıldıklarını, İHD Eş Genel Başkanı **Eren Keskin** hakkında verilen ceza kararı ile kuruma karşı tehditler ve damgalama çabalarını da hatırlatır.

Gözlemevi, Öztürk Türkdoğan'a yönelik devam eden yargısal tacizi şiddetle kınamakta ve Türkiye yetkililerini, Türkdoğan'a karşı uygulanan yargı düzeyindekiler dahil her türlü tacize derhal ve koşulsuz olarak son vermeye ve yukarıda anılan ceza davaları çerçevesinde hakkında isnat edilen tüm suçlamaları düşürmeye çağırılmaktadır.

Gözlemevi, ayrıca Türkiye'deki yetkilileri, İHD'nin ve ülkedeki tüm insan hakları savunucularının ve kurumlarının hedef alınmasına son vermeye çağırılmaktadır. Gözlemevi daha genel olarak yetkilileri, Türkiye'deki tüm insan hakları kurumlarının ve insan hakları savunucularının misilleme korkusu olmadan ve yargısal taciz dahil herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmaksızın meşru insan hakları faaliyetlerini yürütebilmelerini sağlamaya çağırılmaktadır.

İstenen eylemler:

Lütfen aşağıdaki talepler doğrultusunda Türkiye yetkililerine yazınız:

- i. Öztürk Türkdoğan ile birlikte İHD üyelerinin ve Türkiye'deki diğer tüm insan hakları savunucularının bedensel ve ruhsal bütünlüğünün korunmasının her koşulda teminat altına alınması;
- ii. Öztürk Türkdoğan, İHD üyeleri ve Türkiye'deki diğer tüm insan hakları savunucuları ile birlikte İnsan Hakları Derneği'ne ve Türkiye'de meşru insan hakları faaliyetleri yürüten tüm kurumlara karşı gerçekleştirilen yargı düzeyindekiler dahil olmak üzere her türlü tacize son verilmesi ve herhangi bir baskı ya da misilleme korkusu olmaksızın meşru faaliyetlerini yürütebilmelerinin her koşulda sağlanması.

Adresler:

- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. e-posta: contact@tccb.gov.tr
- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ. e-posta: info@adalet.gov.tr
- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu. e-posta: diab@icisleri.gov.tr; sti@icisleri.gov.tr
- Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay, Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği Daimi Temsilciliği, Brüksel, Belçika. e-posta: info@turkdeleg.org; tr-delegation.eu@mfa.gov.tr
- Büyükelçi Sadık Arslan, BM Cenevre Ofisi nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği, İsviçre. e-posta: turkey.unog@mfa.gov.tr



The Observatory
for the Protection
of Human Rights Defenders

Lütfen ülkenizdeki Türkiye Büyükelçiliği ya da diplomatik misyonlarına da yazınız.

Cenevre-Paris, 15 Nisan 2022

Atılan adımlar hakkında bu başvurunun kodunu belirterek bizi bilgilendirmenizi rica ederiz.

İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi (Gözlemevi) 1997'de Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Dünya İşkenceyle Mücadele Örgütü (OMCT) tarafından kurulmuştur. Bu programın amacı, insan hakları savunucularına karşı baskıyı engellemek veya bu durumlara çözüm üretmek üzere müdahale etmektir. FIDH ve OMCT, uluslararası sivil toplum tarafından hayata geçirilen bir Avrupa Birliği İnsan Hakları Savunucuları Mekanizması olan ProtectDefenders.eu üyesidir.

Gözlemevi ile irtibata geçmek için acil durum hattını arayınız:

E-posta: Appeals@fidh-omct.org

OMCT Telefon: + 41 22 809 49 39

FIDH Telefon: + 33 1 43 55 25 18

fidh

OMCT
SOS-Torture Network